

Eftirlit - Plöntuverndarvörur á markaði 2020

Dagsetning	3. júní 2020
Fyrirtæki	Samhentir Kassagerð hf.
Heimilisfang	Suðurhrauni 4a, 210 Garðabæ
Kennitala	560196-2299
Starfsemi	Heildsala
Eftirlitsstaður	Suðurhraun 4a
Fulltrúi fyrirtækis á vettvangi	Eðvald Valgarðsson
Fulltrúi UST	Helga Ösp Jónsdóttir, Björn Gunnlaugsson
Tegund eftirlits	Efnaeftirlit
Tengiliður fyrirtækis	Eðvald Valgarðsson, Brynjar Viggósson.

SAMANTEKT

Umhverfisstofnun fór í reglubundið eftirlit með plöntuverndarvörum hjá Samhentum Kassagerð ehf. Suðurhrauni 4a, þann 25.5.2020. Í eftirlitinu voru plöntuverndarvörur sem settar eru á markað athugaðar með tilliti til hvort þær uppfylli kröfur efnalaga nr. 61/2013, reglugerðar nr. 544/2015 um plöntuverndarvörur¹ og reglugerðar nr. 980/2015 um meðferð varnarefna. Í vörugeymslu fyrirtækisins voru 18 vörur teknar til skoðunar og þar af reyndust 3 vörur ekki uppfylla kröfur framangreindra laga og reglugerða.

Vörurnar sem um ræðir eru *Centium 360 CS*, *Select 240 EC* og *Mycostop* en eftirlitið leiddi í ljós að merkingum framangreindra vara er ábótavant líkt og nánar er fjallað um hér að neðan og mun Umhverfisstofnun gera kröfur um úrbætur.

MERKING HUGTAKA OG SKAMMSTAFANIR

Merking eftirfarandi hugtaka og skammstafana sem notuð eru í skýrslunni er sem hér segir:

- **CLP:** Reglugerð (EB) nr. 1272/2008 um flokkun, merkingu og pökkun efna og efnablandna sem innleidd er í reglugerð nr. 415/2014 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna².
- **Markaðssetning:** Að sjá þriðja aðila fyrir vöru sem fellur undir efnalög nr. 61/2013 eða bjóða hana fram, hvort heldur er gegn greiðslu eða án endurgjalds. Innflutningur er markaðssetning. Hvað varðar plöntuverndarvörur er markaðssetning það að hafa umráð með sölu, þ.m.t. að bjóða þær til sölu eða afhendingar í öðru formi, hvort heldur er gegn gjaldi eða án endurgjalds, og sjálf salan, dreifingin eða önnur form afhendingar að undanskilinni endursendingu til fyrri seljanda. Afgreiðsla í frjálst flæði inn á EES-svæði telst markaðssetning.

¹ Sem innleiðir [reglugerð \(EB\) nr. 1107/2009 um setningu plöntuverndarvara á markað](#).

² Samsett reglugerð nr. 415/2014 á vef Umhverfisstofnunar: <https://ust.is/library/Skrar/Atvinnulif/Efni/Flokkun-og-merkingar/samsett-reglugerd-nr-415-2014.html>

- **Tímabundin skráning:** Plöntuverndarvörur sem voru með gildar skráningar skv. eldri löggjöf áður en efnalög nr. 61/2013 tóku gildi og sótt var sérstaklega um tímabundna skráningu sbr. ákvæði til bráðabirgða í efnalögum. Tímabundnar skráningar fyrir plöntuverndarvörum gilda þar til að lokið er við að áhættumeta virka efnið í vörunni eða þar til að virka efnið í vörunni hefur verið bannað.
- **Markaðsleyfi:** Leyfi sem veitt er vöru á grundvelli áhættumats. Plöntuverndarvörur skulu vera með markaðsleyfi sem Umhverfisstofnun gefur út sbr. 35. gr. efnalaga nr. 61/2013 og 5. gr. reglugerðar nr. 544/2015 um plöntuverndarvörur.
- **Gagnkvæm viðurkenning á markaðsleyfi:** Aðildarríki getur veit gagnkvæma viðurkenningu á markaðsleyfi fyrir plöntuverndarvöru sem þegar hefur verið veitt markaðsleyfi í öðru EES-ríki, sbr. 40 gr. í reglugerð nr. 1007/2009 um setningu plöntuverndarvara á markað.
- **Leyfi fyrir hliðstæðum viðskiptum:** Leyfi fyrir plöntuverndarvöru sem er sams konar og samsetning plöntuverndarvöru („viðmiðunarvara“) sem þegar er leyfð í aðildarríkinu, sbr. 52. gr. í reglugerð nr. 1107/2009 um setningu plöntuverndarvara á markað.
- **Hættuflokkun/flokkun:** Flokkun skv. viðeigandi ákvæðum CLP um mat á þeim áhættum sem fylgja notkun tiltekins efnis eða efnablöndu.
- **Hættumerkingar:** Merkingar á þar til gerðum merkimiða vöru sem flokkast sem hættuleg skv. ákvæðum CLP. Um merkimiðann er fjallað í I. kafla III. bóls CLP.
- **Leyfishafi:** einstaklingur eða lögaðili sem er handhafi leyfis fyrir plöntuverndarvöru.

UMFANG EFTIRLITS

Umhverfisstofnun hefur umsjón með framkvæmd efnalaga nr. 61/2013 og fer með eftirlit með framkvæmd laganna og reglugerða sem settar eru samkvæmt þeim. Í því skyni hefur stofnunin m.a. eftirlit með meðferð og markaðssetningu efna, efnablandna og hluta sem falla undir lögin með samræmdum hættu á landinu öllu. Auk þess hefur stofnunin eftirlit með banni og takmörkunum á efnum, efnablöndum og efnum í hlutum og með vörum sem þurfa markaðsleyfi. Stofnunin fór í eftirlit þann 25. maí 2020 hjá Samhentum Kassagerð ehf. og var markmið þess að skoða hvort tilteknar plöntuverndarvörur í vörugeymslu fyrirtækisins uppfylltu kröfur varðandi markaðsleyfi og merkingar umbúða sbr. efnalög nr. 61/2013, reglugerð nr. 544/2015 og reglugerð nr. 980/2015.

MARKAÐSLEYFI OG TÍMABUNDNAR SKRÁNINGAR PLÖNTUVERNDARVARA

Plöntuverndarvörur sem á að setja á markað eða nota skulu hafa markaðsleyfi sem Umhverfisstofnun gefur út sbr. 35. gr. efnalaga nr. 61/2013 og 5. gr. reglugerðar nr. 544/2015 um plöntuverndarvörur. Óheimilt er að setja á markað plöntuverndarvörur sem ekki hafa markaðsleyfi sbr. 2. másl. 1. mgr. 35. gr. efnalaga. Handhafi markaðsleyfis er ábyrgur fyrir markaðssetningu plöntuverndarvöru og því að hún uppfylli kröfur gildandi laga og reglugerða. Leyfishafi getur tilnefnt sérstakan dreifanda til þess að sjá um markaðssetningu vörunnar á grundvelli leyfisins. Ef birgir er ekki skilgreindur af leyfishafa sem dreifandi þarf hann að sækja um leyfi fyrir markaðssetningu vörunnar í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 544/2015.

Tímabundnar skráningar plöntuverndarvara sem gefnar voru út skv. þágildandi II. bráðabirgðarákvæði efnalaga og breytt var með lögum nr. 57/2019 hafa gildistíma sem hér segir, sbr. núgildandi VI. bráðabirgðaákvæði efnalaga:

- a. í 12 mánuði frá því að virka efnið í vörunni hefur verið áhættumetið og samþykki fyrir því endurnýjað í samræmi við reglugerð sem ráðherra setur, og á meðan afgreiðsla umsóknar um

markaðsleyfi sem sótt hefur verið um fyrir vörunni í samræmi við ákvæði 35. gr. er í vinnslu eða

- b. þar til virka efnið í vörunni verður bannað á Íslandi með reglugerð sem ráðherra setur.

MERKING

Samkvæmt 32. efnalaga skulu birgjar tryggja að efni og efnablöndur sem eru tilbúin til notkunar séu merkt í samræmi við hættuflokkun þeirra. Umbúðir skulu merktar með nafni, heimilisfangi og símanúmeri birgis, magni efnis og efnablöndu, hættusetningum, varnaðarsetningum, viðvörunarorðum og hættumerkjum í samræmi við ákvæði reglugerðar. Það hvaða reglugerð gildir um merkingar plöntuverndarvöru fer eftir því hvort varan sé markaðssett á grundvelli markaðsleyfis eða tímabundinnar skráningar en auk þess gildir 1. kafli III. bóls CLP reglugerðarinnar um merkingar allra efnavara. Þá er kveðið á um það í 4. gr. reglugerðar nr. 544/2015 um plöntuverndarvörur að texti merkinganna er varðar hættusetningar, varnaðarsetningar og viðvörunarorð skuli vera á íslensku ef plöntuverndarvaran hættuflokkast skv. reglugerð nr. 415/2014. Ef plöntuverndarvaran flokkast ekki sem hættuleg skv. reglugerð nr. 415/2014 mega merkingar vera á ensku eða Norðurlandamáli öðru en finnsku.

Merkingar plöntuverndarvara með markaðsleyfi

Um merkingar plöntuverndarvara með markaðsleyfi sem gefin eru út í samræmi við reglugerð nr. 544/2015 um plöntuverndarvörur gilda, umfram kröfur í CLP, ákvæði reglugerðar (ESB) nr. 547/2011. Þar eru í I. viðauka talin upp merkingaratriði sem fram skulu koma á plöntuverndarvörum með markaðsleyfi en að auki ber að athuga hvort staðlaðar setningar vegna sérstakrar áhættu eða varúðarráðstafana eigi við um vöruna, sbr. II. og III. viðauka reglugerðarinnar.

Merkingar plöntuverndarvara með tímabundna skráningu.

Um merkingar plöntuverndarvara með tímabundna skráningu gildir, umfram kröfur í CLP, V. ákvæði til bráðabirgða í reglugerð nr. 980/2015 um meðferð varnarefna sem kveður á um að um merkingarnar fari samkvæmt reglugerð nr. 1002/2014. Í 8. gr. reglugerðar nr. 1002/2014 eru talið upp í sextán stafliðum hvaða atriði skuli koma fram á merkingum plöntuverndarvara sem markaðssett eru á grundvelli tímabundinnar skráningar.

NIÐURSTAÐA EFTIRLITS

Eftirtaldar vörur sem falla undir umfang eftirlitsins voru skoðaðar:

Vara			
Admire	Decis	Neem Azal-T/S	Titus WSB
Agil 100 EC	Devrinol	Select 140 EC	Turex 50 WP
Butisan S	Ecofective Weedblast	Mycostop	
Centium 360 CS	Fenix illgresiseyðir	Roundup úði	
Conserve	Keeper L. þykkni	Shirlan	

Þrjár þeirra vara sem féllu undir umfang eftirlitsins uppfylla ekki kröfur sem settar eru fram í þeim lögum og reglugerðum sem falla undir umfang eftirlitsins.

Centium 360 CS

FRÁVIK

MERKING

1. Frávik frá 8. gr. reglugerðar nr. 1002/2014. Eftirfarandi merkingaratriðum þarf að lagfæra á umbúðum varanna, sem til eru í vörugæmslu fyrirtækisins:
  - Varan er ofmerkt miðað við hættuflokkun hennar.
  - Fjarlægja þarf eftirfarandi hættusetningar:
    - o Getur aukið bruna, eldmyndandi (oxandi).
    - o Eitrað við inntöku.
    - o Hættulegt við inntöku.
    - o Veldur alvarlegri augnertingu.
    - o Hættulegt við innöndun.
    - o Mjög eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.
  - Uppfæra þarf SP1 varnaðarsetningu:
    - o Fjarlægja setninguna: Mengið ekki grunnvatn með efni eða ílátum þess. Forðist að hreinsa búnað nærri grunnvatni.
    - o Bæta við: Mengið ekki vatn með efninu eða ílátum þess. Hreinsið ekki búnað nálægt yfirborðsvatni.
  - Uppfæra þarf varnaðarsetninguna P273:
    - o Fjarlægja setninguna: Hellið ekki blöndu eða skolvatni í niðurföll.
    - o Bæta við: Forðist losun út í umhverfið.

Select 240 EC

FRÁVIK

MERKING

2. Frávik frá 8. gr. reglugerðar nr. 1002/2014. Eftirfarandi merkingaratriðum þarf að lagfæra á umbúðum varanna, sem til eru í vörugæmslu fyrirtækisins:
  - Rangur ábyrgðaraðili fyrir markaðssetningu hér á landi tilgreindur á merkingum:
    - o Fjarlægja Garðheima Gróðurvörur ehf.
    - o Bæta við Samhentir Kassagerð, Suðurhrauni 4a, 210 Garðabæ, sími 575-8000.

Mycostop

FRÁVIK

MERKING

3. Frávik frá 8. gr. reglugerðar nr. 1002/2014. Eftirfarandi merkingaratriðum þarf að lagfæra á umbúðum varanna, sem til eru í vörugæmslu fyrirtækisins:
  - Ábyrgðaraðili fyrir markaðssetningu hér á landi vantar:
    - o Bæta við Samhentir Kassagerð, Suðurhrauni 4a, 210 Garðabæ, sími 575-8000.
  - Númer tímabundinnar skráningar vantar:
    - o Bæta við: T-2013-068.
  - Hægt er að bæta ofangreindum upplýsingum á umbúðir varanna með litlum viðbótarlímmiða.

ÁBENDINGAR

Umhverfisstofnun vill koma nokkrum ábendingum á framfæri um merkingar plöntuverndarvara sem eru ekki talin vera frávik frá kröfum gildandi laga og reglugerða en mælst til þess að fyrirtækið taki þessar ábendingar til skoðunar. Ekki eru gerðar kröfur um úrbætur vegna þessa ábendinga.

Decis

Í eftirlitinu fannst varan *Decis* 1 ltr þar sem merkingum var ábótavant á sama hátt og kom fram í eftirliti árið 2019. Umhverfisstofnun gerði athugasemdir við þau frávík árið 2019 og fyrirtækið brást við með úrbótum og sendi stofnuninni merkimiða fyrir Decis sem var talinn fullnægjandi. Stofnunin bendir því á að merkja skal umbúðir af Decis 1 ltr með þeim merkimiða sem stofnuninni barst í kjölfar eftirlits árið 2019.

Ecofective Weedblast

Í eftirlitinu fannst varan *Ecofective Weedblast* 1 ltr þar sem merkingum var ábótavant á sama hátt og kom fram í eftirliti árið 2019. Á merkingar vantar númer markaðsleyfis en fyrirtækið brást við með úrbótum á þá leið að útbúa lítinn viðbótarkerkimiða með númerinu. Umhverfisstofnun bendir því á að merkja skal umbúðir af Ecofective Weedblast 1 ltr með númeri markaðsleyfis.

Neem Azal T/S

Í eftirlitinu fannst varan *Neem Azal T/S* 5 ltr þar sem búið var að uppfæra merkimiða fyrir vöruna frá árinu 2019 á þá leið að nú er varan ofmerkt miðað við hættuflokkun. Í kjölfar eftirlits árið 2019 brást fyrirtækið við með úrbótum og sendi Umhverfisstofnun merkimiða fyrir Neem Azal sem talinn var fullnægjandi. Stofnunin bendir því á að merkja skal umbúðir af Neem Azal T/S 5 ltr með þeim merkimiða sem stofnuninni barst í kjölfar eftirlits árið 2019.

Turex 50 WP

Í eftirlitinu fannst varan *Turex 50 WP* 1 kg þar sem merkingum var ábótavant á sama hátt og kom fram í eftirliti árið 2019. Umhverfisstofnun gerði athugasemdir við þau frávík árið 2019 og fyrirtækið brást við með úrbótum og sendi stofnuninni merkimiða fyrir Turex 50 WP sem var talinn fullnægjandi. Stofnunin bendir því á að merkja skal umbúðir af Turex 50 WP 1 kg með þeim merkimiða sem stofnuninni barst í kjölfar eftirlits árið 2019.

Akureyri, 3. júní 2020

Helga Ösp Jónsdóttir